

hodnocení diplomové práce

Zuzana Kovaříková - PORODNÍ TRAUMA

květen 2005

Pedagogická fakulta University Karlovy v Praze

vedoucí diplomové práce : PhDr. Petr Goldmann

Diplomandka si zvolila za téma své práce problematiku porodního traumatu, resp. negativní zážitek ženy z porodu. Její zájem byl veden jak dobrou orientací v oblasti genderu, tak osobními i zprostředkovanými zkušenostmi s porodem. Přestože zadání může vzbuzovat obavy z jednostrannosti přístupu ke zpracovávanému tématu, z práce je zřejmá dobrá vyváženost autorčina pohledu.

V teoretické části se autorka zabývá problematikou porodu jako socio-kulturního jevu. Podává přehled historie porodu v lidské společnosti a přístupu k němu v různých obdobích. Zabývá se změnami postojů 20. století k této problematice jak ve světě, tak i u nás. Zvláštní pozornost věnuje situaci současné, jejíž hranici dává k roku 1989.

Rizikové faktory pro vznik porodního traumatu jsou v literatuře nalézány v osobní historii ženy a v organizaci porodní péče v období těhotenství, porodu i v poporodním období. Různá míra důrazu na tyto faktory je charakteristická pro různé společnosti a doby.

V praktické části autorka uskutečnila strukturované rozhovory s šesti matkami. Rozhovory byly zaměřené na kvalitativní vyhodnocení situace rodiček a na zjištění možných důrazů a doporučení pro psychologickou poradenskou práci s porodním traumatem.

Autorka upozorňuje na některé jevy, jejichž podceňování má významný dopad na případný vznik, resp. vyrovnávání se s porodním traumatem:

Základní vliv na to, jak porod žena prožije, má charakter odborné pomoci. K této pomoci patří především organizace porodní péče. Ta by měla (z pohledu zkoumané problematiky) zahrnovat promyšleně realizovanou předporodní přípravu, práci s porodním plánem, ale především kvalitní komunikaci zdravotníků s rodičkou.

Na bezprostředně zdravotnickou péči by měla navazovat komunikace s rodičkou o porodu v rámci ženiny přirozené komunity i účelově vzniklých skupin a dále péče o ženy po komplikovaných porodech a porodech císařským řezem. Je důležité pracovat s emocemi ženy, zejména při vzniku případného traumatu zaviněném iatrogenními faktory. Autorka vyjmenovává i techniky, které lze pro zpracování traumatu efektivně využít – např. pracovat s tématem odvety.

Za nejzávažnější téma svého výzkumu považuje autorka téma utváření vztahu matky s dítětem po traumatickém zážitku matky z porodu a to, jaký může mít dopad matčino trauma na dítě. Z výzkumu, v souladu s literárními údaji, vyplývá, že se porodní trauma ve smyslu jeho dlouhodobého negativního dopadu nedotýká matky a dítěte vždy synchronně – to může být zdrojem dalších, často nepředpokládaných problémů dyády.

Teoretická část je vypracována velmi pečlivě, je zaměřena na popis porodu jako sociokulturního fenoménu v minulosti i v současnosti, se zvláštním zřetelem na situaci v naší zemi.

Praktická část je vybudována na rozhovorech s šesti rodičkami tak, aby byly ilustrovány údaje uváděné v literatuře a zvýrazněny vlastní poznatky autorky.

Diplomová práce je kvalitně zpracovaná a přináší informace dobře využitelné v psychologické praxi při poradenské a psychoterapeutické práci s ženami, které prožily porodní trauma.

Navrhuji hodnotit předloženou diplomovou práci jako výbornou.

10.5.2006

PhDr. Petr Goldmann

